

© Ministry of Justice of the Czech Republic, www.justice.cz. [Translation already published on the official website of the Ministry of Justice of the Czech Republic.] Permission to re-publish this translation has been granted by the Ministry of Justice of the Czech Republic for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

© Ministerstvo spravedlnosti České republiky, www.justice.cz. [Překlad již zveřejněný na oficiální webové stránce Ministerstva spravedlnosti České republiky.] Povolení k opětovnému zveřejnění tohoto překladu bylo uděleno Ministerstvem spravedlnosti České republiky pouze pro účely zařazení do databáze Soudu HUDOC.

RADA EVROPY

EVROPSKÝ SOUD PRO LIDSKÁ PRÁVA

DRUHÁ SEKCE

VĚC VEJMOLA proti ČESKÉ REPUBLICE

(stížnost č. 57246/00)

ROZSUDEK

ŠTRASBURK

25. října 2005

Tento rozsudek nabude právní moci za podmínek stanovených v článku 44 odst. 2 Úmluvy. Může být předmětem formálních úprav.

Pořízený překlad rozsudku do češtiny není překladem oficiálním.

Ve věci Vejmola proti České republice,

Evropský soud pro lidská práva (druhá sekce), zasedající v senátu ve složení:

pánové J.-P. COSTA, *předseda*,

A. B. BAKA,

I. CABRAL BARRETO,

K. JUNGWIERT,

V. BUTKEVYCH,

paní A. MULARONI,

D. JOČIENĚ, *soudci*,

a paní S. DOLLÉ, *tajemnice sekce*,

po poradě konané ve dnech 23. listopadu 2004 a 4. října 2005,

vynesl tento rozsudek, který byl přijat posledně uvedeného dne:

ŘÍZENÍ

1. Řízení bylo zahájeno stížností (č. 57246/00) směřující proti České republice, kterou dne 21. dubna 2000 podal Soudu český občan pan Josef Vejmola („stěžovatel“) na základě článku 34 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“).

2. Stěžovatel, jemuž bylo přiznáno právo na právní pomoc, je zastoupen panem J. Míketou, advokátem se sídlem v Ostravě. Českou vládu („vláda“) zastupuje její zmocněnec pan V. A. Schorm z Ministerstva spravedlnosti.

3. Stěžovatel namítá zejména délku řízení o prodloužení své vazby a o své žádosti o propuštění na svobodu.

4. Stížnost byla přidělena druhé sekci Soudu (článek 52 odst. 1 Jednacího řádu Soudu). V rámci této sekce byl v souladu s článkem 26 odst. 1 Jednacího řádu Soudu ustaven senát pověřený projednáním věci (článek 27 odst. 1 Úmluvy).

5. Rozhodnutím ze dne 23. listopadu 2004 Soud prohlásil stížnost zčásti za přijatelnou a zčásti za nepřijatelnou.

6. Stěžovatel předložil písemné stanovisko k odůvodněnosti stížnosti (článek 59 odst. 1 Jednacího řádu Soudu). Senát rozhodl, že není nutné konat jednání (článek 59 odst. 3 *in fine* Jednacího řádu Soudu).

SKUTKOVÝ STAV

I. OKOLNOSTI PŘÍPADU

7. Stěžovatel se narodil v roce 1970, bydliště má v Ostravě – Porubě.

8. Dne 25. května 1999 byl stěžovatel zadržen policií a obviněn z trestného činu krádeže. Bylo vůči němu zahájeno trestní stíhání.

9. Dne 27. května 1999 rozhodl soudce Okresního soudu v Ostravě na základě § 68 zákona o trestním řízení soudním („trestní řád“) o jeho vzetí do vazby z důvodu uvedeného v § 67 odst. 1 písm. b) trestního řádu. Soudce zejména uvedl:

„Vyšetřování je teprve na samém počátku a dosud nebyl proveden ani výslech svědků, ani nový výslech spoluobviněných stěžovatele. Za těchto okolností se uplatní důvod vazby uvedený v § 67 odst. 1 písm. b) trestního řádu, jímž je obava, že se stěžovatel po svém propuštění na svobodu pokusí působit na svědky a spoluobviněné tak, aby vypovídali v jeho prospěch. (...)“

Na základě § 67 odst. 2 trestního řádu soud shledal, že bylo zjištěno dostatečné množství skutečností nasvědčujících tomu, že se skutek udál způsobem popsáním v obvinění (...)“

10. Soudce nařídil, aby byl stěžovatel držen ve vazbě odděleně od tří spoluobviněných, kteří byli zadrženi dříve. Stěžovatel podal stížnost, kterou nijak neodůvodnil.

11. Po přezkoumání celého výroku napadaného rozhodnutí Krajský soud v Ostravě tuto stížnost dne 25. června 1999 zamítl jako neodůvodněnou. Soud dospěl k závěru, že s ohledem na odmítavý postoj stěžovatele a na skutečnost, že řízení bylo právě zahájeno, existuje obava, že stěžovatel zmaří průběh vyšetřování, zejména pak vyvíjením nátlaku na svědky a spolupachatele. Toto rozhodnutí bylo právnímu zástupci stěžovatele doručeno teprve dne 22. července 1999.

12. Dne 17. září 1999 podal stěžovatel ústavní stížnost, ve které namítal porušení svých práv zaručených v článku 8 odst. 1, 2 a 5 Listiny základních práv a svobod. Tvrdil, že rozhodnutí obecných soudů nebyla dostatečně odůvodněna, jelikož neobsahovala konkrétní skutečnosti a důkazy, které by odůvodňovaly jeho vzetí do vazby a které by ve smyslu § 67 odst. 2 trestního řádu nasvědčovaly tomu, že spáchal trestný čin, z něhož byl obviněn.

13. Dne 25. října 1999 obdržel krajský státní zástupce v Ostravě žádost o propuštění z vazby, kterou mu stěžovatel zaslal dne 21. října 1999. Státní zástupce ji zamítl a v souladu s § 72 odst. 2 trestního řádu ji postoupil soudu. Zároveň okresnímu soudu navrhl prodloužení vazby stěžovatele a rovněž jednoho z jeho spoluobviněných až do 23. ledna 2000, přičemž vazba stěžovatele měla původně skončit dne 25. listopadu 1999. Státní zástupce uvedl, že důvod vazby zakotvený v § 67 odst. 1 písm. b) trestního řádu nadále trvá.

14. Ústavní soud dne 26. října 1999 odmítl ústavní stížnost stěžovatele pro zjevnou neopodstatněnost. Ústavní soud shledal, že stěžovatel ve své stížnosti proti rozhodnutí okresního soudu neuvedl konkrétní důvody, na které by krajský soud mohl reagovat, a že soudy jeho vzetí do vazby odůvodnily málo pokročilým stavem řízení a negativním postojem stěžovatele vůči svému obvinění. Ústavní soud zároveň uvedl, že jeho úkolem není přezkoumávat trvání důvodu vazby a že obecné soudy se nacházejí v lepším postavení pro posouzení nezbytnosti takového opatření.

15. Soudce okresního soudu, který dne 3. listopadu 1999 obdržel žádost státního zástupce, rozhodl dne 5. listopadu 1999 na základě § 71 odst. 2 trestního řádu o prodloužení vazby stěžovatele až do 23. ledna 2000 a současně zamítl žádost stěžovatele o propuštění z vazby ze dne 21. října 1999. Z vyšetřovacího spisu zjistil, že se v daném případě jedná o závažnou a komplikovanou trestnou činnost, že mohou být obviněny ještě další osoby, že obvinění stěžovatele může být rozšířeno a že je ještě zapotřebí vypracovat znalecké posudky. Dále uvedl, že přetrvává obava, že stěžovatel po svém propuštění na svobodu bude ovlivňovat výsledky vyšetřování, jelikož dosud nebyli identifikováni a obviněni všichni domnělí pachatelé, a je proto nutné pokračovat ve výslechu svědků a obviněných.

16. Rozhodnutí soudu bylo doručeno stěžovateli dne 11. listopadu 1999 a jeho právnímu zástupci dne 15. listopadu 1999. Téhož dne podal stěžovatelův právní zástupce proti tomuto rozhodnutí stížnost, kterou odůvodnil dne 1. prosince 1999. Ve své stížnosti popíral trvání důvodu vazby, přičemž uvedl, že soudce nevycházel z konkrétních skutečností, nýbrž z hypotéz, které nebyly podepřeny důkazy obsaženými ve spisu. Tvrdil také, že po celou dobu vyšetřování nebyl podán žádný důkaz o vině a žádný ze svědků ani spoluobviněných neuvedl jméno jeho klienta. Odůvodnění stížnosti bylo soudu doručeno dne 2. prosince 1999.

17. Podle tvrzení vlády zadržel vyšetřovatel dne 30. listopadu 1999 dopis pocházející od jednoho ze spoluobviněných, ze kterého vyplývalo, že spolu se dvěma spoluobviněnými připravoval výpovědi týkající se trestných činů, ze kterých byli obviněni.

18. Krajský soud, který dne 3. prosince 1999 obdržel trestní spis postoupený okresním soudem, stížnost stěžovatele dne 17. prosince 1999 zamítl s tím, že ve vyšetřování nedošlo k žádným průtahům a důvod vazby ve smyslu § 67 odst. 1 písm. b) trestního řádu stále trvá. Krajský soud uvedl, že zbývá vyslechnout určité svědky, jejichž výpovědi mohou být určující pro zjištění skutkových okolností, a že je nezbytné prověřit obhajobu stěžovatele výsledkem svědků, u nichž hrozí, že se je stěžovatel pokusí ovlivnit ve svůj prospěch, kdyby byl propuštěn na svobodu. Toto rozhodnutí bylo právnímu zástupci stěžovatele doručeno až dne 3. února 2000, to znamená v době, kdy byl stěžovatel již propuštěn na svobodu.

19. Rozhodnutí a trestní spis byly dne 6. ledna 2000 postoupeny okresnímu soudu. Dne 19. ledna 2000 podepsal soudce příkaz k doručení rozhodnutí stěžovateli. Stěžovatel je obdržel dne 14. února 2000.

20. Krajské státní zastupitelství mezitím dne 21. ledna 2000 rozhodlo na základě § 72 odst. 1 trestního řádu o propuštění stěžovatele na svobodu. S ohledem na stav vyšetřování, na skončení výsledků a na skutečnost, že k uzavření případu postačovalo již jen zaslání znaleckých posudků a listinných důkazů od úřadů, jejichž obsah nemohl stěžovatel ovlivnit, státní zastupitelství konstatovalo, že důvod vazby podle § 67 odst. 1 písm. b) pominul.

21. Dne 30. června 2000 byl stěžovatel obžalován z krádeže automobilů v souladu s obviněním ze dne 25. května a 2. listopadu 1999.

22. Rozsudkem ze dne 10. května 2002 prohlásil krajský soud stěžovatele vinným z trestného činu podílnictví ve smyslu § 251 odst. 1 písm. a) trestního zákona a odsoudil jej k pokutě ve výši 30 000 Kč (952 €). V ostatních bodech soud stěžovatele zprostil obžaloby.

23. Rozhodnutím Vrchního soudu v Olomouci ze dne 16. dubna 2003 nabyl rozsudek krajského soudu právní moci.

II. PŘÍSLUŠNÉ VNITROSTÁTNÍ PRÁVO

Listina základních práv a svobod

24. Článek 8 odst. 1 zaručuje osobní svobodu. Podle druhého odstavce nesmí být nikdo stíhán nebo zbaven svobody jinak než z důvodů a způsobem, který stanoví zákon. Podle odstavce 5 nesmí být nikdo vzat do vazby, leč z důvodů a na dobu stanovenou zákonem a na základě rozhodnutí soudu.

Trestní zákon (zákon č. 140/1961 Sb.)

25. Podle § 251 odst. 1 písm. a) je vinným z trestného činu podílnictví ten, kdo na sebe nebo na jiného převede anebo užívá věc, která byla získána trestným činem.

Trestní řád (zákon č. 141/1961 Sb.)

26. Podle § 67 odst. 1 písm. b) smí být obviněný vzat do vazby jen tehdy, jsou-li tu konkrétní skutečnosti, které odůvodňují obavu, že bude působit na dosud nevyslechnuté svědky nebo spoluobviněné nebo jinak mařit průběh vyšetřování.

27. Podle § 67 odst. 2 může v přípravném řízení soud rozhodnout o vzetí obviněného do vazby nebo o jejím prodloužení jen tehdy, jestliže je dán některý z důvodů vazby uvedený v odstavci 1 a dosud zjištěné skutečnosti nasvědčují tomu, že skutek, pro který bylo sděleno obvinění, byl spáchán, má všechny znaky trestného činu, a jsou zřejmé důvody k podezření, že tento trestný čin spáchal obviněný.

28. V souladu s § 68 lze vzít do vazby toliko osobu, které bylo sděleno obvinění, a rozhodnutí o vazbě musí být odůvodněno též skutkovými okolnostmi. O vazbě rozhoduje soud a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce.

29. Podle § 71 odst. 1 jsou orgány činné v trestním řízení povinny vyřizovat vazební věci přednostně s největším urychlením.

30. Z ustanovení § 71 odst. 2 vyplývá, že vazba může trvat v přípravném řízení a v řízení před soudem jen nezbytně nutnou dobu. Jestliže by vazba v přípravném řízení přesáhla šest měsíců a propuštěním obviněného na svobodu by mohlo být zmařeno nebo ztíženo dosažení účelu trestního řízení, na návrh státního zástupce může o dalším trvání vazby do jednoho roku rozhodnout soudce a nad tuto lhůtu, nejvýše však do dvou let, může rozhodnout senát.

31. Z ustanovení § 72 odst. 1 se podává, že všechny orgány činné v trestním řízení jsou povinny zkoumat v každém období trestního stíhání, zda důvody vazby ještě trvají nebo zda se nezměnily. Soudce tak činí v přípravném řízení při rozhodování o návrhu státního zástupce na prodloužení vazby (§ 71 odst. 1) a při rozhodování o žádosti obviněného o propuštění z vazby. Pomine-li důvod vazby, musí být obviněný ihned propuštěn na svobodu. V přípravném řízení o tom může rozhodnout též státní zástupce.

32. Podle § 72 odst. 2 má obviněný právo kdykoliv žádat o propuštění na svobodu. Nevyhoví-li v přípravném řízení státní zástupce takové žádosti, předloží ji neprodleně soudu a vyzvání o tom obviněného. O takové žádosti musí být neodkladně rozhodnuto. Byla-li žádost zamítnuta, může ji obviněný, neuvede-li v ní jiné důvody, opakovat až po uplynutí čtrnácti dnů od právní moci rozhodnutí.

33. Na základě § 160 odst. 1 zahájí vyšetřovatel trestní stíhání, nasvědčují-li zjištěné skutečnosti tomu, že byl spáchán trestný čin, a je-li dostatečně odůvodněn závěr, že jej spáchala určitá osoba. Trestní stíhání zahajuje tím, že této osobě nejpozději na počátku prvního výslechu sdělí, že ji stíhá jako obviněného.

PŘÁVNÍ POSOUZENÍ

I. K TVRZENÉMU PORUŠENÍ ČLÁNKU 5 Odst. 4 ÚMLUVY

34. Stěžovatel namítá, že soudy nerozhodly „urychleně“ o zákonnosti jeho vazby, a že tím byl zkrácen na svém právu podávat další žádosti o propuštění z vazby.

Stěžovatel podotýká, že konečné rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě ze dne 17. prosince 1999 o jeho stížnosti ze dne 21. října 1999 namířené proti rozhodnutí, jímž byla zamítnuta jeho žádost o propuštění z vazby, bylo jeho právnímu zástupci doručeno teprve dne 3. února 2000 a jemu samotnému pak dne 14. února 2000. Z toho vyplývá, že mezi 21. říjnem 1999 a 3. únorem 2000, či spíše 21. lednem 2000, kdy byl propuštěn na svobodu, byl stěžovatel zbaven práva podávat další žádosti.

35. V rámci posuzování přijatelnosti stížnosti dospěl Soud k závěru, že na námitky stěžovatele je třeba pohlížet ve světle článku 5 odst. 4, který zní:

„Každý, kdo byl zbaven svobody zatčením nebo jiným způsobem, má právo podat návrh na řízení, ve kterém by soud urychleně rozhodl o zákonnosti jeho zbavení svobody a nařídil propuštění, je-li zbavení svobody nezákonné.“

36. Soud konstatuje, že vláda nepředložila doplňující stanovisko k odůvodnění stížnosti. Ve stanovisku předloženém ještě předtím, než Soud rozhodl o přijatelnosti stížnosti, vláda uvedla následující tvrzení.

37. Vláda zpochybnila tvrzení stěžovatele, že nemohl žádat o přezkoumání zákonnosti vazby v průběhu řízení o své stížnosti ze dne 5. listopadu 1999 proti prodloužení vazby. Odvolala se přitom zejména na § 72 odst. 2 trestního řádu, podle nějž má obviněný právo kdykoliv v průběhu řízení žádat o propuštění na svobodu. V projednávaném případě navrhl státní zástupce prodloužení vazby stěžovatele dne 2. listopadu 1999. Vzhledem k tomu, že stěžovatel dne 21. října 1999 podal žádost o propuštění na svobodu, soudy sloučily projednávání obou návrhů a rozhodly o nich společně. Během řízení o návrhu státního zástupce nemohl stěžovatel podat další žádost o propuštění z vazby, protože se soudy zabývaly jeho předcházející žádostí.

38. K tvrzení stěžovatele, že soudy nerozhodly „urychleně“ ve smyslu článku 5 odst. 4 Úmluvy, vláda podotýká, že jeho žádost ze dne 21. října 1999 byla krajskému státnímu zástupci doručena dne 25. října 1999. Státní zástupce shledal, že nejsou dány důvody pro propuštění stěžovatele z vazby, a poté žádost postoupil okresnímu soudu spolu s vlastním návrhem na prodloužení vazby. Soud rozhodl dne 5. listopadu 1999. Oba státní orgány tedy postupovaly v souladu s vnitrostátním zákonem.

39. Podle vlády nelze vnitrostátní orgány činit odpovědnými za časový úsek sedmnácti dnů, který uplynul od 15. listopadu 1999, kdy právní zástupce stěžovatele podal stížnost proti rozhodnutí okresního soudu ze dne 5. listopadu 1999, do 2. prosince 1999, kdy tento předložil své odůvodnění. Vláda nicméně přiznává, že prodleva způsobená organizačními změnami v budově okresního soudu mezi vynesemím rozhodnutí dne 17. prosince 1999 a jeho doručením právnímu zástupci stěžovatele dne 3. února 2000 a stěžovateli dne 14. února 2000 může vzbuzovat pochybnosti. Stěžovatel však byl mezitím propuštěn na svobodu.

40. Vláda konečně tvrdí, že stěžovatel mohl na základě § 72 odst. 2 trestního řádu podat další žádost o propuštění na svobodu dne 2. ledna 2000. Mohl se přitom rozhodnout, zda napadne rozhodnutí ze dne 5. listopadu 1999 nebo podá novou žádost.

41. Ve svém stanovisku k odůvodněnosti stížnosti stěžovatel zejména tvrdí, že rozhodnutí ze dne 5. listopadu 1999 o prodloužení jeho vazby bylo nezákonné, neboť od tohoto data až do svého propuštění na svobodu dne 21. ledna 2000 nebyl učiněn žádný procesní úkon. Kromě toho byly k 5. listopadu 1999 shromážděny veškeré výpovědi obžalovaných a svědků, které mohly mít vliv na posuzování meritorní stránky trestní věci. Stěžovatel sice připouští, že jeden ze svědků nebyl vyslechnut, současně však tvrdí, že tento svědek mohl být vyslechnut během předcházejících šesti měsíců.

42. Stěžovatel má za to, že mu stát neposkytl prostředky, aby se hájil proti nezákonnému vzetí do vazby, protože mimo jiné neměl reálnou možnost napadnout rozhodnutí o prodloužení své vazby, když v době, kdy bylo přijato konečné rozhodnutí, již byl propuštěn na svobodu. Stěžovatel se domnívá, že jeho základní práva porušil i Ústavní soud, který jeho ústavní stížnost odmítl pro zjevnou neopodstatněnost.

43. Soud v prvé řadě poznamenává, že námitky stěžovatele, jimiž zpochybňuje zákonnost své vazby ve smyslu článku 5 odst. 1 Úmluvy, byly dne 23. listopadu 2004 prohlášeny za nepřijatelné. V rámci posuzování věci samé tedy není příslušný k rozhodování o těchto námitkách.

44. Soud připomíná, že článek 5 odst. 4 zaručuje osobám zbaveným svobody zatčením nebo jiným způsobem jednak právo na podání návrhu na řízení, jímž mohou zpochybnit zákonnost zbavení jejich svobody, jednak právo, aby po zahájení takového řízení bylo soudem urychleně rozhodnuto o zákonnosti jejich zbavení svobody a propuštění na svobodu, je-li zbavení svobody nezákonné (*Musiak proti Polsku* [velký senát], č. 24557/94, § 43, ESLP 1999-II, a *Baranowski proti Polsku*, č. 28358/95, § 68, ze dne 28. března 2000, ESLP 2000-III). Dotčené ustanovení sice neukládá smluvním stranám povinnost zřídit dva stupně soudní soustavy pro účely přezkumu zákonnosti vzetí do vazby a žádostí o propuštění na svobodu, nicméně stát, který si takový systém zvolil, by měl v zásadě přiznat osobám zbaveným svobody stejné záruky jak v odvolacím řízení, tak v prvním stupni. Požadavek na „urychlené“ rozhodnutí je bezesporu jednou z těchto záruk (*Singh proti České republice*, č. 60538/00, § 74, ze dne 25. ledna 2005, a *Navarra proti Francii*, rozsudek ze dne 23. listopadu 1993, série A č. 273-B, s. 28, § 28).

45. Soud rovněž připomíná, že s ohledem na článek 5 odst. 4 Úmluvy musí být respektování práva každého, aby bylo soudem urychleně rozhodnuto o zákonnosti jeho vzetí do vazby, posuzováno ve světle okolností daného případu (*Sanchez-Reisse proti Švýcarsku*, rozsudek ze dne 21. října 1986, série A č. 107, s. 20, § 55, a *R. M. D. proti Švýcarsku*, rozsudek ze dne 26. září 1997, *Sbírka rozsudků a rozhodnutí* 1997-VI, s. 2013, § 42). Především je třeba vzít v úvahu celkový průběh řízení a rozsah, v jakém lze průtahy přičíst chování stěžovatele nebo jeho právních zástupců. Jelikož se však v zásadě jedná o svobodu jednotlivce, musí stát jednat tak, aby řízení proběhlo v co nejkratší době (*Mayzit proti Rusku*, č. 63378/00, § 49, ze dne 20. ledna 2005, a *Zamir proti Spojenému království*, č. 9174/80, zpráva Komise ze dne 11. října 1983, *Rozhodnutí a zprávy* (RZ) 40, s. 79, § 108).

46. Lhůta pro urychlené rozhodnutí ve smyslu článku 5 odst. 4 Úmluvy začíná běžet podáním stížnosti (nebo žádosti o propuštění na svobodu) soudu a končí dnem doručení rozhodnutí stěžovateli nebo jeho právnímu zástupci s ohledem na nedostatek veřejného vyhlá-

šení (*mutatis mutandis*, *Koendjibiharie proti Nizozemsku*, rozsudek ze dne 25. října 1990, série A č. 185-B, § 28).

47. Na základě srovnání projednávané věci s jinými případy, kdy Soud dospěl k závěru o porušení požadavku na „urychlenost“ ve smyslu článku 5 odst. 4 (*Rehbock proti Slovinsku*, č. 29462/95, § 84-88, ESLP 2000-XII, a *Sulaoja proti Estonsku*, č. 55939/00, § 74, ze dne 15. února 2005, kde se jednalo o lhůtu dvaceti tří dnů, respektive dvou měsíců a dvaceti čtyř dnů), Soud poznamenává, že průtahy, na něž stěžovatel poukazuje, jsou ještě delší. Stěžovatel totiž podal žádost o propuštění na svobodu dne 21. října 1999, konečné rozhodnutí však prostřednictvím svého právního zástupce obdržel až dne 3. února 2000, tedy o tři měsíce a třináct dní později. Soud souhlasí s tvrzením vlády, že právní zástupce stěžovatele odůvodnil stížnost proti rozhodnutí ze dne 5. listopadu 1999 až šestnáct dní po jejím podání, tedy dne 1. prosince 1999 (viz výše § 16). Zároveň však podotýká, že krajský soud, který tuto stížnost obdržel dne 3. prosince 1999, o ní rozhodl až dne 17. prosince 1999, tedy o čtrnáct dní později.

48. Z pohledu Soudu se takto dlouhá doba, kvůli níž pozbyla stížnost stěžovatele veškerého právního či praktického účinku, jeví jako odepření jeho práva „podat návrh na řízení, ve kterém by soud urychleně rozhodl o zákonnosti jeho zbavení svobody“. Stěžovatel mimoto během tohoto období nemohl účinně podávat další žádosti o propuštění na svobodu (*a contrario*, *Letellier proti Francii*, rozsudek ze dne 26. června 1991, série A č. 207, § 56, a *Navarra proti Francii*, rozsudek ze dne 23. listopadu 1993, série A č. 273-B, § 29), neboť nebyl obeznámen s výsledkem řízení o své stížnosti podané proti zamítavému rozhodnutí o své dřívější žádosti o propuštění na svobodu.

49. Je sice pravdou, že mezitím, tj. dne 5. listopadu 1999, byla vazba stěžovatele prodloužena a ten proti tomuto rozhodnutí dne 15. listopadu 1999 podal stížnost, kterou odůvodnil dne 1. prosince 1999, Soud se nicméně nedomnívá, že by toto řízení mohlo ve svém důsledku zlepšit stěžovatelovu situaci, jelikož rozhodnutí o uvedené stížnosti bylo jeho právnímu zástupci doručeno až dne 3. února 2000.

50. Konečně pak s ohledem na konkrétní okolnosti případu považuje Soud připomínku vlády, že stěžovatel mohl podat novou žádost o propuštění na svobodu dne 2. ledna 2000, za málo přesvědčivou.

51. K porušení článku 5 odst. 4 Úmluvy tedy došlo.

II. K POUŽITÍ ČLÁNKU 41 ÚMLUVY

52. Článek 41 Úmluvy zní:

„Jestliže Soud prohlásí, že byla porušena Úmluva nebo její protokoly, a jestliže vnitrostátní právo zúčastněné Vysoké smluvní strany umožňuje jen částečné odstranění důsledků tohoto porušení, Soud přizná v případě potřeby poškozené straně spravedlivé zadostiučinění.“

A. Újma

53. Stěžovatel požaduje náhradu způsobené hmotné škody ve výši 39 000 Kč, tj. přibližně 1 300 €. Tato částka má odpovídat mzdám, které by mu jinak byly vyplaceny v době od 5. listopadu 1999 do 21. ledna 2000.

54. Pokud se jedná o morální újmu, stěžovatel požaduje částku 300 000 Kč (10 000 €) s odůvodněním, že jednak nemohl trávit čas se svou rodinou, zejména pak vánoční svátky a Nový rok 2000, ani se zúčastnit pohřbu své zesnulé babičky. Zároveň poukazuje na útrapy způsobené psychickými problémy na konci vazby.

55. Vláda poznamenává, že stěžovatel nebyl v okamžiku vzetí do vazby zaměstnán. Vláda připouští, že stěžovatel utrpěl jistou morální újmu, avšak částku požadovanou stěžovatelem z tohoto titulu považuje za nepřiměřeně vysokou a ponechává stanovení její výše na uvážení Soudu.

56. Pokud se jedná o hmotnou škodu, Soud shledal, že mezi konstatovaným porušením a tvrzenou ztrátou na výdělku není dán žádný vztah příčinné souvislosti, neboť nelze odhadnout, k jakému zaměstnání by měl stěžovatel přístup a jakou mzdu by pobíral, kdyby jeho vazba neprobíhala v rozporu s článkem 5 Úmluvy.

Soud naproti tomu připouští, že konstatované porušení tohoto ustanovení Úmluvy způsobilo stěžovateli jistou morální újmu. S ohledem na kritéria zakotvená ve své judikatuře proto Soud na spravedlivém základě v souladu s článkem 41 Úmluvy přiznává stěžovateli částku 3 000 € z titulu morální újmy.

B. Náklady řízení

57. Stěžovatel dále požaduje náhradu nákladů řízení vynaložených před vnitrostátními soudy ve výši 176 228 Kč (5 874 €) a částku ve výši 58 814 Kč (1 960 €) jako odměnu advokáta za zastupování před Soudem, která není zahrnuta v částce 21 186 Kč (685 €¹) poskytnuté z titulu právní pomoci.

58. Vláda s přiznáním této částky nesouhlasí a její výši považuje za neodůvodněnou. Tvrdí, že nelze poskytnout náhradu nákladů řízení vynaložených ve vnitrostátních řízeních, která nesouvisejí s předmětem stížnosti podané Soudem, tedy v daném případě náhradu nákladů na sepsání žádosti stěžovatele o propuštění z vazby (1 755 Kč, tj. přibližně 59 €) a stížnosti proti rozhodnutí o vzetí do vazby (1 080 Kč, tj. přibližně 36 €). Pokud jde o náklady řízení před Soudem, vláda považuje částku požadovanou stěžovatelem za přemrštěnou a tvrdí, že stěžovatel vynaložené náklady neprokázal dostatečně jasným způsobem.

59. Soud připomíná, že stěžovatel může obdržet náhradu nákladů řízení pouze v takové výši, v jaké je prokázána jejich reálnost, nezbytnost a účelnost vynaložené částky. V daném případě považuje Soud za vhodné přiznat stěžovateli náhradu řádně prokázaných nákladů na právní zastoupení a vyhotovení překladů. Soud dále poznamenává, že v rámci řízení o přijatelnosti zamítl stížnost stěžovatele ve dvou částech a v důsledku toho se stěžovateli přiznává pouze částečná náhrada nákladů vynaložených na jeho zastupování před Soudem (viz, *mutatis mutandis*, *Sakkopoulos proti Řecku*, č. 61828/00, § 59, ze dne 15. ledna 2004, a *Cianetti proti Itálii*, č. 55634/00, § 56, ze dne 22. dubna 2004).

60. Vzhledem ke všem předloženým skutečnostem přiznává Soud stěžovateli na spravedlivém základě celkovou částku ve výši 2 020 €.

C. Úroky z prodlení

61. Soud považuje za vhodné, aby byly úroky z prodlení založeny na úrokové sazbě marginální záůjční facility Evropské centrální banky, zvýšené o tři procentní body.

¹ Částka 685 € byla převedena dne 12. června 2003.

Z TĚCHTO DŮVODŮ SOUD JEDNOMYSLNĚ

1. *rozhoduje*, že došlo k porušení článku 5 odst. 4 Úmluvy;
2. *rozhoduje*,
 - a) že žalovaný stát má stěžovateli zaplatit ve lhůtě tří měsíců ode dne, kdy rozsudek nabude právní moci podle článku 44 odst. 2 Úmluvy, částku 3 000 € (tři tisíce euro) z titulu morální újmy a dále částku 2 020 € (dva tisíce dvacet euro) z titulu nákladů řízení, které se převedou na národní měnu žalovaného státu podle kursu platného ke dni zaplacení, a případnou částku daně související s výše uvedenými částkami;
 - b) že od uplynutí výše uvedené lhůty až do zaplacení budou stanovené částky navyšovány o prostý úrok se sazbou rovnající se sazbě marginální zápůjční facility Evropské centrální banky platné v tomto období, zvýšené o tři procentní body;
3. *zamítá* v ostatním návrh na přiznání spravedlivého zadostiučinění.

Vyhotoveno ve francouzském jazyce a sděleno písemně dne 25. října 2005 v souladu s článkem 77 odst. 2 a 3 Jednacího řádu Soudu.

S. DOLLÉ
tajemnice sekce

J.-P. COSTA
předseda